

Museum

GN
2
G68
1955/56

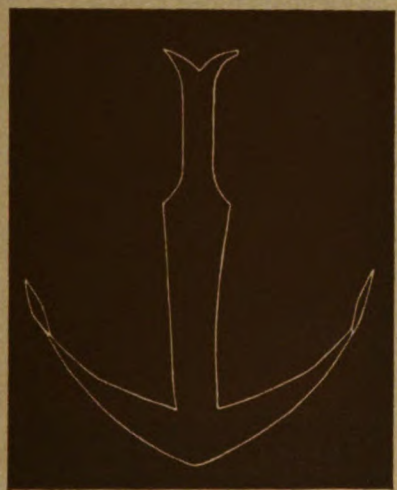
ANTHROPOLOGY LIBRARY

UNIVERSITY OF MICHIGAN

FEB 1 1958

MUSEUMS LIBRARY

ETNOGRAFISKA MUSEET
GÖTEBORG

ÅRSTRYCK
1955—1956

Omslagsbilden: Ankarformat järnmynt från bakuele använt vid brudköp.

ETNOGRAFISKA MUSEET

GÖTEBORG

Årstryck för 1955 och 1956

ETHNOGRAPHICAL MUSEUM, GOTHENBURG, SWEDEN

Annual Reports for 1955 and 1956
and Attached Papers

Innehåll/Contents

KARL GUSTAV IZIKOWITZ:	<i>Berättelse för 1955</i>	3—20
» » »	<i>Berättelse för 1956</i>	21—39
BRITT LINDHOLM:	<i>Les portraits Baoulé et leur base sociale</i>	40—53
S. HENRY WASSÉN:	<i>Resa i Colombia och Centralamerika 1955</i> . . .	54—72
» » »	<i>On Dendrobates-Frog-Poison Material among Emperá (Chocó)-Speaking Indians in Western Caldas, Colombia. Appendix: Short Emperá Word List</i>	73—94

GÖTEBORG 1957

ELANDERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG

BERÄTTELSE FÖR 1955

I väntan på en ny museibygnad får museet söka klara sig med tillfälliga lösningar. Även om dessa sker med minsta möjliga utlägg, blir de ofta så arbetskrävande för vår lilla personal, att de stjäl tid och pengar från andra saker som borde göras. Detta är t. ex. fallet med tillfälliga utställningar. Först måste föremålen hämtas i trånga magasin, och när de efter användningen åter skall packas ned ger detta ett röjnings- och städningsarbete som på grund av de otillräckliga lokaliteterna tar månader.

För att överhuvud kunna göra en större tillfällig utställning har vi under åren skaffat skärmar, draperier, plintar o. d. Skärmarna och draperierna sättes framför de ordinarie montrerna, så att de permanenta utställningarna icke nämnvärt behöver rubbas. Sådana ting som står fritt i salarna får dock flyttas till en annan sal, som på detta sätt blir tillfälligt stängd för allmänheten. Den tillfälliga utställningen skjutes så att säga in i den permanenta. Man avstänger därmed tyvärr publiken från en stor del av det permanenta materialet, och detta därtill ofta under tider, då museet är mest besökt.

Under 1955 har vi därför endast haft en större tillfällig utställning »Färg och väv». Utställningen var visserligen lånad från ett utländskt museum, men trots detta krävde den en stor arbetsinsats och kostade en hel del, varför andra ting fick skjutas åt sidan. Det är därför självklart, att det med nuvarande lokalförhållanden icke går att göra sådana utställningar ofta, men de har dock en viktig kulturell uppgift att fylla. I detta fall var det en unik samling färgglada textilier, som endast visats i ett fåtal av Europas städer för att sedan åter packas ned, gömmas och kanske glömmas.

»Färg och väv» var årets tillfälliga blomning dömd att följas av vardagens brist på lokaler och följderna därav. Vi får hoppas att denna situation dock också är tillfällig — i väntan på en ny museibygnad.

Gåvor

Samlingarna har genom gåvor ökats med 858 föremål. Referensbiblioteket har erhållit 125 gåvor, och de olika arkiven har också i många fall fått mottaga gåvor.

Ett värdsamt tack framföres härmed till samtliga givare, vilka verksamt velat stödja Etnografiska Museet och stimulera dess arbete.

Fig. 1. Dansmask av trä från bakuele. H. 33 cm. 55.8.13. — *Wooden dance mask from the Bakuele.*

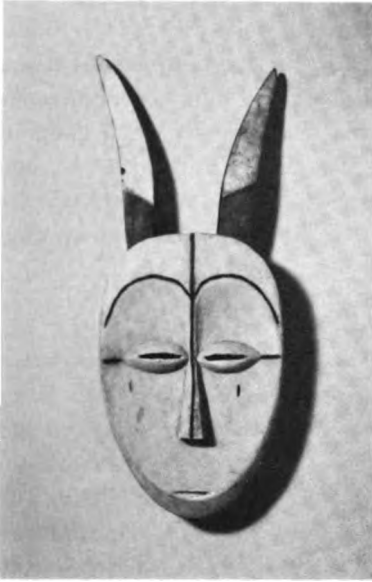

Fig. 2. Dansmasker av trä från bakuele. H. 40 och 66 cm. 55.8.8 och 11. — *Wooden dance masks from the Bakuele.*

Fig. 3. Dansmasker av trä från bakuele. Användes i samband med dödsriter. H. 29 och 35 cm. 55.8.9 och 10. — *Wooden dance masks from the Bakuele. Worn at death rites.*

Nyförvärv

Största nyförvärvet under 1955 är en gåva på icke mindre än 591 föremål från *The Wellcome Historical Medical Museum*, London, till största delen vapen, som fördelar sig på olika världsdelar. I samtliga fall gäller det dock gamla föremål av god kvalitet. Då jag själv i februari 1955 i London fick välja ut vad jag ville ha för vårt museum, är det självklart, att jag i första hand valde sådant som någorlunda kompletterade våra egna samlingar.

Afrika

Den största delen av Wellcome-samlingen består av afrikanska etnografika. De onekligen finaste exemplaren kommer från Belgiska Kongo. Överhuvudtaget uppvisar samlingen mycket förnämliga exempel på högtstående afrikansk smideskonst. Ett glädjande inslag är också ett antal sköldtyper, som vi hittills saknat och alltid varit ivriga att försöka skaffa. Våra afrikanska samlingar har hittills varit något väl mycket koncentrerade på några få områden av Afrika. Under de senaste åren har vi försökt att få typexemplar från de flesta områden. När det gäller vapen tror jag mig ha rätt att påstå att vi tack vare Wellcome-samlingen fått ett ganska representativt urval, som är någorlunda jämnt fördelat över den afrikanska kontinenten.

Ett av de stora glädjejämnena har varit en vacker samling som Örebro-missionärerna, makarna Olle och Anna-Lisa Ericsson, skänkte oss från Oubangi-Chari och övre Moyen Congo. Bland dessa föremål finns också vissa saker, vilka makarna Ericsson inköpt från bakuele i Franska Kongoområdet. Bland annat finns här en serie om elva masker alla av enastående kvalitet. Det är dessutom alltid värdefullt att från en och samma stam få fram en variation av en och samma föremålsgrupp. Så vitt jag vet är samlingar från bakuele sällsynta i andra museer och masksamlingen kan betraktas som ganska unik.

I denna samling ingår också intressanta köksredskap och mycket annat. Ett ankarformat järnmynt från bakuele och använt vid brudköp (55.8.46) avbildas på omslaget till Årstrycken 1955—56.

Museets gamle vän och gynnare fil. dr Efraim Andersson har som en komplettering till de stora och värdefulla samlingar vilka han gjort för vårt museum, ytterligare skänkt oss 41 föremål (55.18.1—41). Icke mindre än 35 av dessa kommer från babongo, en pygméstem. Resten är från bateke och bakuta.

Då Etiopien haft så många svenskar i sin tjänst är det ganska självklart att vi försöker att få samlingar från detta land. Vi har också lyckats skaffa

Fig. 4. Mask från en bakuele-hövdings hydda. Står i en fönsteröppning som skydd mot döden. H. 35 cm. 55.8.4. — *Mask placed in the window of the house of a Bakuele chief.*

oss en någorlunda god etiopiensamling, men som vanligt har vi många luckor att fylla ut. Tack vare direktör Ivar Thomsens ansträngningar har vi lyckats fylla några av dessa. Han hjälptes i sitt insamlingsarbete av doktor Fride Hylander och dennes brorson Bengt Hylander.

I samlingen ingår diverse redskap, bland annat några intressanta huseråd använda vid tillagningen av kaffe. Etiopien är kaffets hemland och det har alltid varit ett önskemål att just skaffa sådana ting som hör ihop med beredningen av denna dryck. Bland föremålen finns också några praktfulla stolar skurna i ett stycke liksom pallar.

En praktfull trumpet av en elefantbete har skänkts av major D. R:son Mark i Lidköping (55.2.1).

Förutom dessa gåvor har museet inköpt en samling etnografika från Tibesti (55.15.1—57) av herr Gösta Moberg.

Fig. 5. Dansmasker av lergods från bakuele. H. 21 och 20 cm. 55.8.6—7.
Dance masks of fired clay from the Bakwele.

Amerika

För Amerikas del har nyförvärven varit talrika, icke mindre än 267 föremål, de flesta hembragta av intendent Henry Wassén i samband med hans resa till Colombia och andra ställen av Latinamerika. Då han redogör för dem i sin specialartikel och sin reserapport, vilka bifogas detta Årstryck, hänvisar jag till dem.

Utöver ovannämnda samlingar har dock ett fåtal andra ökningar kunnat ske av det amerikanska materialet. Sålunda har ekonomichef Åke Wallinder vid SKF i Mexico skänkt tio av lantbefolkningen i Texcoco i våra dagar brukade föremål (55.49.1—10). Överstyrman Per Lidén har varit vänlig överlämna en patagonisk pilspets av sten (55.45.1) och hr W. A. Ruysch två stenspetsar från Catamarca i Argentina (55.6.1—2).

Från Dr Wanda Hanke, känd för sina resor bland sydamerikanska indianer, har vi inköpt en etnografisk samling från chacobo i dep. Beni, Bolivia (55.47.1—31). Denna stam undersöktes 1909 av Erland Nordenskiöld, då han träffade på chacobo norr om Lago Rojo Aguado i Bolivia och där gjorde en samling, av vilken vi dock i Göteborg endast äga en handfull föremål. Kompletteringen av 1955 var därför välkommen. I köpet ingick också en samling arkeologiska artefakter, mest keramikfragment med ornamentik, från Japurá-området, Brasilien (55.48.1—17).

Bland övriga inköp märks smärre föremål från olika delar av Amerika.

Fig. 6. Panflöjt av silver från Peru. H. 4 cm. 55.12.6. — *Peruvian pan-pipe of silver.*

Från en antikhandlare har sålunda inköpts en visserligen liten men märklig panflöjt av silver (55.12.6), då panflöjter av silver är ytterligt sällsynta, vidare en träskulptur från Nordvästkusten föreställande en människa (55.12.5).

Söderhavet

Icke mindre än 66 föremål från Söderhavet ingick i Wellcome-samlingen. Bland dessa märks ett antal klubbor av mycket förnämlig kvalitet från Nya Guinea och Fiji samt ett flertal sköldar av olika typer, vilka förut icke funnits i våra samlingar.

I den samling vi erhållit av kommandörkapten W. Gibsons dödsbo ingår också sex melanesiska vapen. Ytterligare ett värdefullt gåvotillskott till vapensamlingarna är två Tonga-klubbor (55.50.1–2) skänkta av Mr. K. A. Webster, London. Härtill kan läggas det enda inköpet av söderhavsetnografica under året: en klubba från Salomonöarna (55.5.1).

Asien

Bland gåvorna märks främst 38 föremål ur Wellcome-samlingen. Då bestämningsarbetet ännu icke är klart, kan här endast anmärkas att det gäller mycket förnäma typexemplar. En del av föremålen har dock konserverats, och särskilt gäller detta olika typer av sköldar från Borneo.

Konsul och fru Nils Sundevall, Stockholm, tidigare i Bandung, Java, tillhör museets gamla pålitliga vänner, som då och då skänker oss intressanta och värdefulla föremål från Indonesien. Detta år har vi fått 13 föremål (saml. 55. 20.1, 40.1–11 och 41.1), bland vilka märkes icke mindre

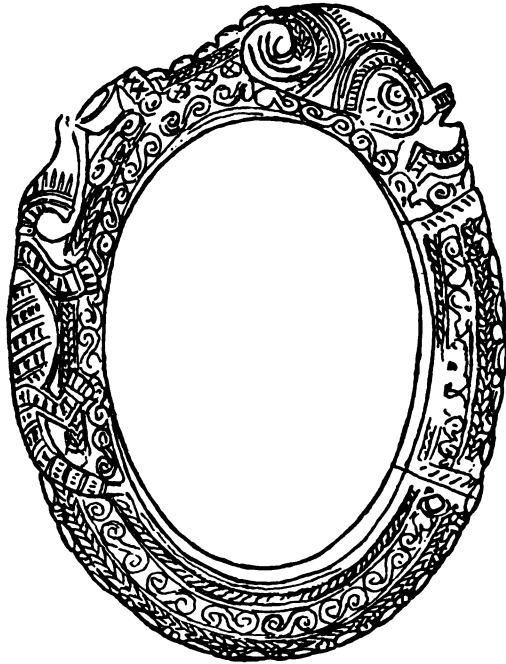

Fig. 7. Armband av mässing från batak-stammen, Sumatra. H. 8,5 cm. 55.12.3.
Bracelet of brass from the Batak, Sumatra.

än tre utmärkta varpikatvävnader från Sumbawa, Flores och Timor. I samlingen ingår också ett silverskärp från Sumatra, en kam från Bali samt några andra föremål från Java, Bali och Sumatra. Vi har länge saknat en javansk tävlingsbåge, men den har nu kommit i denna samling med tillhörande pilar. I de sumatranska föremål ingår även ett båtformat ställ av järn för sot till rituell tandsvärtning. För dess användning ber jag få hänvisa till Årsberättelsen för år 1953. Föremålen från Bali består dels av en god träskulptur av gammal tillverkning dels tre dockor och en kam. Skulpturen föreställer en knäböjande danserska och är målad i flera färger. Troligen gäller det en *dedari*, himmelsnyf. Dockorna är gjorda av skruvpalmens blad. De utsättes vid risskörden som helgade åt åkerbruksgudinnan. De anses tillhöra ett gammalt kulturskikt på Bali.

I kommandörkapten Gibsons samling ingår också fyra indiska vapen (55.4.1—4). Två av dessa är klubbor, ett är en dubbelyxa och ett en dubbelspets till ett spjut. De är alla av metall, försedda med rikliga inläggningar. Trots att vi har rika vapensamlingar från detta område, har vi icke haft dessa typer förut, varför de varit särskilt välkomna.

Fig. 8. Målad träfigur, *Raksasa*, från Bali. H. 50 cm. 55.12.4. — *Painted wooden sculpture from Bali.*

Från Korea kommer ett föremål, en mansdräkt för vinterbruk, som med dr Bo Ewert, Göteborg, varit vänlig att skänka oss (55.14.1).

Endast ett fåtal asiatiska etnografica har inköpts under året. Förutom två orientaliska draperier (55.9.1–2) har sex föremål från skilda delar anskaffats. Bland dessa märkes ett par ypperliga skuggspelsfigurer från Kina (55.12.8–9). Liksom de indonesiska är de gjorda av buffelhud. Till detta köp hör också två föremål från Bali (55.12.2, 4) och en armring från batak på Sumatra (55.12.3). Det ena balinesiska föremålet är en praktfull lansspets inlagd med guld och silver, det andra en målad träskulptur av mycket god kvalitet (se fig. 8). Batakringen är ett elegant föremål i mässing, synnerligen rikt ornerat. Samtliga dessa föremål är bra utställningssaker.

Arktiska folk

En lapsk sked av renhorn (55.17.1), enligt uppgift anträffad som jordfynd i Billdal, söder om Göteborg, har under året inköpts. Enligt fil. dr Ernst

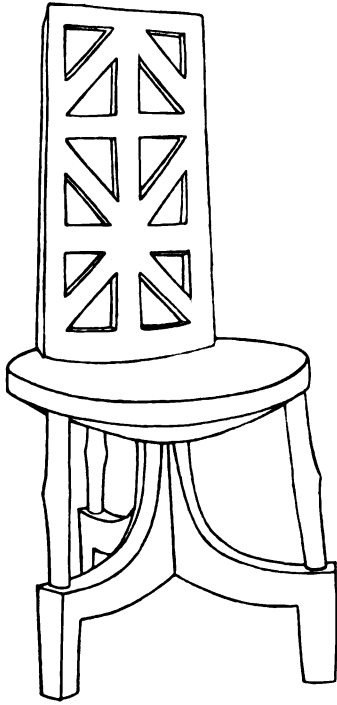

Fig. 9. Hövdingstol av trä från wollagafolket i Etiopien. H. 89 cm. 55.46.27. — *Wooden chair for chief. The Wollaga, Ethiopia.*

Manker vid Nordiska Museet, som såsom expert haft skeden till granskning, är den av en nordlapsk typ, som tillverkades fram till senaste sekelskiftet. Knoppen i form av ett huvud är dock märklig.

I samband med omnämmandet av detta fynd kan — visserligen för att gå händelserna något i förväg — nämnas, att museet under 1957 fått ännu en lapsk sked, enligt Manker »säkerligen från Torne lappmark» och till kvaliteten »finfin» från området söder om Göteborg, närmare bestämt »jordfynd» från gården Stora Askim, detta enligt givaren chaufför Ivan Hansson, Göteborg. Mysteriet lapska skedar som fynd vid Säröbanan får kanske närmast tolkas som att någon lapplandsfarare ägt dem och att de senare t. ex. genom lekande barn kommit ut i markerna.

I Wellcome-samlingen ingår ett intressant föremål, som tydligen varit en kajakstol (53.13.587). Till denna hör också en välgjord harpun med lina.

Bibliotek, arkiv och kataloger

Kort före årsskiftet 1954—55 hade fru Teres Kaudern den stora vänligheten att som gåva till Etnografiska Museet överlämna inalles femton av

hennes make förutvarande museichefen fil. dr W. Kaudern under fältarbete på Celebes utförda oljemålningar med olika infödingsmotiv. Målningarna, som tidigare varit deponerade på museet av dödsboet efter doktor Kauderns bortgång år 1942, är i färgreproduktioner förut återgivna i flera arbeten av forskaren själv, bl. a. i hans *Bij de reproducties mijner schilderijen* (Haag 1928) samt i olika arbeten i den av honom grundade serien Etnologiska Studier. De delvis i mycket stort format utförda målningarna måste ses som dokumentation av en noggrant iakttagande fältforskande etnograf. Museet erkänner tacksamt denna donation.

I övrigt kan följande data i korthet anföras om biblioteket, olika arkiv, etc.:

Referensbiblioteket

Detta har under 1955 ökats med 465 nr böcker och särtryck och pr den 31.12. nått slutsiffran 12024. Av ökningen hänför sig 104 nr till köp, 125 till gåvor, 232 till byten och 4 nr till övrigt, i regel egna fotostateringar o. d.

Böcker och särtryck har under året överlämnats av bl. a. Ingeniör Carl Ludvigs, fil. lic. K.-E. Larsson, läroverksadjunkt Irma Mannheimer, generalkonsul Hilding Svahn (San Salvador, en saml. om 23 nr), general I. Thord-Gray (hans eget arbete *Tarahumara-English, English Tarahumara Dictionary*), National Park Service, U. S. A., American Museum of Natural History, New York, samt vidare museichefen (8 nr) och intendenterna S. Rydén (5 nr) och H. Wassén (43 nr).

Bildarkivet

Vid årsslutet har detta nått till nr 13855, d. v. s. en ökning har skett med 71 bildark. Antalet negativ har ökats med 37 till slutnummer 8325. I arkivet har införts för utställnings- och publiceringsändamål tagna fotografier eller specialteckningar, men dessutom har bildmaterial överlämnats av bl. a. följande personer: Mrs. Brita Ball, Andagoya, Chocó, Colombia (indianfotos), Mr. Charles A. Balsler, San José, Costa Rica (ark. föremål), Dr B. K. Barva, Departm. of Anthropology, Gauhati University, Assam (en serie teckningar av huvudsakligen fiskredskap från Assam), Dr S. K. Lothrop (föremål i Peabody Museum, Harvard Univ., Cambridge, Mass.), Dr Carl Schuster, Woodstock, N. Y. (etnogr. föremål) och museichef Kjell von Sneidern, Popayán, Colombia (en serie indianfotos från hans exp. i Chocó 1940 för Caucauniversitetets naturhist. museum). Det amerikanska bildmaterialet har erhållits i samband med intendent Wasséns resa 1955.

Fig. 10. Surmjölksflaska av läder med flätad hals och propp. Från galla-folket i Etiopien. H. 30,5 cm. 55.46.4a–b. — *Sour milk container from the Galla, Ethiopia.*

Kartarkivet

Detta har ökats med 12 nr till 255. Åtta kartor har inköpts, övriga utgör gåvor. Sålunda har generalkonsul Hilding Svahn skänkt en karta över El Salvador och intendent Wassén kartor över Costa Rica, Colombia och Panama. Den sistnämnda är intressant genom att cunaindianen Rubén Pérez Kantule på kartan (i skalan 1: 500.000 utarbetad av prof. Angel Rubio i juli 1953) antecknat befolkningssiffror för indianstammarna i Panama för ett föredrag, som sommaren 1955 skulle hållas i San Salvador vid ett *Seminario de Asuntos Indigenas*, då professor Rubio och Sr. Pérez Kantule skulle representera Panama.

Klichéarkivet

Oförändrat under året.

Skiptikonarkivet

Ökning med en bild (nr 2251).

Diskoteket

Under året har detta ej tillförts några nya skivor.

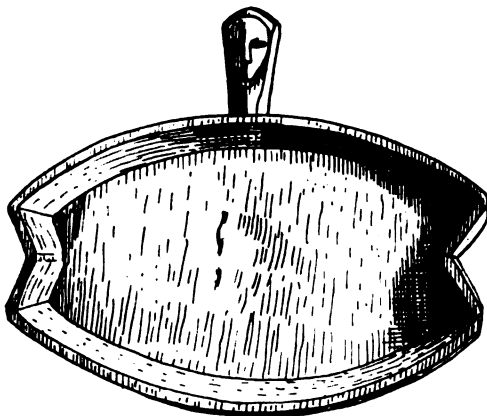

Fig. 11. Trätråg för malning av jordnötter. Från bakuele. B. 51 cm. 55.8.28. —
Wooden trough for grinding pea-nuts. From the Bakuele.

Pressklipparkivet

Som vanligt har detta kunnat tillföras ett betydande material gällande utländsk etnografi, arkeologi, etc. Framför allt dock betr. peruanistik genom kontinuerliga sändningar från svenske beskickningschefen i Lima, ambassadören Claes Westring, som uppmärksamt följer Perus på artiklar om det egna landets fornminnen etc. så rika press.

Utställningar och vård av samlingar

Årets tillfälliga utställning var »Färg och Väv» som öppnades den 7 oktober och höll på till den 4 december. Denna utställning var märklig bl. a. därför att den visade en forskares verkstad. Chefen för Basels berömda *Museum für Völkerkunde*, professor Alfred Bühler, har i samband med sina forskningar över det slag av mönstring som kallas utsparning, byggt upp en intressant textilsamling och delar av denna visades nu för göteborgarna. Under sommaren gjorde professor Bühler själv ett besök i vårt museum och lämnade då en del värdefulla upplysningar för utställningens ordnande.

Utställningen, som ordnats i stora trapphallen och de angränsande salarna, visade ett mycket stort antal textilier alla färgade och mönstrade med s. k. utsparningsmetoder. Principen är att man sparar ut partier av vävnaden som icke omedelbart skall tas av färgbadet. Utsparningen sker på så sätt att man täcker t. ex. väven med vax eller klister eller viker ihop eller snörper den, så att vissa partier utsparas. Man kan också täcka varp- eller inslagstrådarna före vävningen genom omlindning. En av utsparnings-

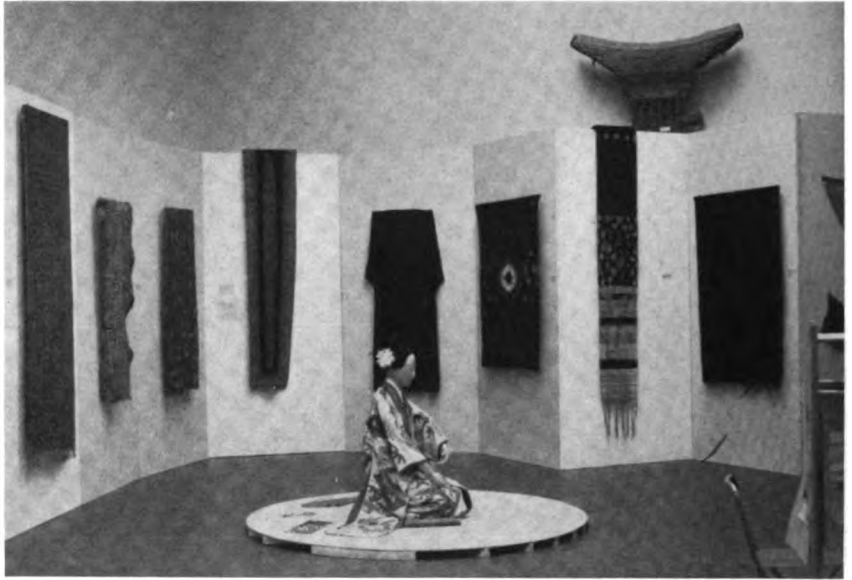

Fig. 12. *Plangi-salen* på utställningen »Färg och väv». — *From the exhibition of resist-dyeing.*

teknikerna är batik, och denna är ju redan väl känd i Göteborg. Men den är endast en av många slags tekniker, alla med samma princip. För att besökaren lättare skulle kunna följa den systematiskt ordnade utställningen fanns det bl. a. en tryckt beskrivning av de olika teknikerna.

Utställningen var mycket imponerande genom sin färgverkan och genom att textilier från olika ställen i världen var representerade. Den besöktes flitigt av en konstitresserad publik och naturligtvis av specialisterna på textilt hantverk. Dagligen demonstrerades den för olika grupper, bland vilka märktes stadens konstföreningar och Svenska Textiltekniska Riksförbundet, som hade sitt höstmöte i Göteborg. Demonstrationerna sköttes av museichefen och fil. lic. Karl Erik Larsson, som hade satt upp utställningen assisterad i vissa textiltekniska frågor av fil. stud. Mona Wassén.

Visningarna på onsdagskvällarna sköttes också av lic. Larsson som gav fyra föreläsningar rörande de olika utsparningsteknikerna.

Vid sidan av denna utställning har fönsterskyltningarna utåt Norra Hamngatan fortsatt som vanligt. Fönstret med den javanska skuggspels-teatern fortsatte ett stycke in på 1955, då det avlöstes av »Kurare», gjort av intendenten S. Rydén. Detta visade hur pilgifter användes i vissa områden av Sydamerika. Denna skyltning kvarstod sedan under året.

Fig. 13. Benring av mässing från bakuele. Bäres av kvinnorna. H. 9,5 cm. 55.8.26. — *Brass anklet for Bakwele women.*

En avdelning på det s. k. Mäsståget, som under våren och försommaren visades i stora delar av Sverige, hade anordnats som en vandringsutställning för museerna. Det var självklart att vi skulle deltaga, men då endast ett mycket begränsat utrymme i en järnvägsvagn stod till förfogande, ansåg vi det bäst att endast ställa ut ett fåtal intressanta men stabila föremål samlade kring en idé. Vårt montage hette »Festen» och hade endast följande text: »Festen är konstens bakgrund hos de primitiva folken. Den ger de stora sammanhangen i tid och rum. Gemenskapen med släktenklanen och dess mytiska värld blir verklighet.» Endast tre ceremonialföremål från Nya Irland, bland annat två *malanganer*, gav uttryck åt detta. Enligt lokalpressen på de ställen där Mäsståget visades, gjorde våra föremål tydligen ett visst intryck, fastän de hade att konkurrera med så mycket annat.

I samband med en utställning, som Örebro Missionsförening anordnade i Örebro, deltog museet bl. a. med en del bakuelemasker vilka vi tidigare erhållit i gåva från makarna Olle och Anna-Lisa Ericsson, missionärer i samma missionssällskap. Örebro-missionen har alltid varit mycket intresserad av att hjälpa vårt museum, och det var därför en glädje att kunna delta i sällskapets utställning.

Under sommaren pågick en stor utställning av brasiliansk konst vid *Musée d'Ethnographie* i Neuchâtel. Denna var ordnad av detta museum

i samarbete med Brasiliens ambassad i Bern. Då våra samlingar från Brasilien är välkända uppmanades vi att deltaga. Emellertid kunde vi endast sända sådana föremål som tålde den långa transporten och som icke var alltför unika.

Som vanligt har museets samlingar visats för en lång rad skolor och andra grupper. En ny värdefull grupp av besökare har tillkommit: deltagarna i terapeutkursen vid Slöjdföreningens Skola, som i våra samlingar finner nya idéer till sin verksamhet.

Övrig verksamhet och personalia

Intendenten Henry Wassén har fortsatt sin expedition till Colombia avslutad med hans hemkomst den 15 augusti. Jag hänvisar till intendent Wasséns i detta Årstryck ingående reserapport och hans specialartikel om materialet från västra Caldas.

Museet har äntligen efter många års väntan fått en kanslibiträdestjänst inrättad. Bland de sökande utsågs fröken Elisabeth Palmers, som tillträdde sin tjänst på nyåret.

Konservatorassistent B. Thörnborg har erhållit ett av Stadskollegiets stipendier för att kunna göra museitekniska studier vid *British Museum* och vid *University Museum of Archaeology and Ethnology* i Cambridge samt vid *Laboratoire Central des Musées de Belgique*, Bryssel. Han hann under resan att även se ett flertal andra museer för att där kunna studera museitekniska nyheter. Då museerna under de senaste åren i hög grad utvecklats och nya tekniska metoder lancerats är denna lilla resa, som till största delen företogs under hans semester, av stor betydelse för vårt museum. Hr Thörnborg sysslar ju icke enbart med konservering av föremål utan har också till ständig uppgift att lösa olika tekniska spörsmål.

Som vanligt har de båda statliga arkivarbetarna hrr Olof Brändström och Otto Puusta tjänstgjort på museet. Den förre har huvudsakligen ägnat sig åt olika katalogutskrifter o. d., den senare åt teckning av föremål för museets föremålskartotek.

Fil. lic. Karl Erik Larsson har under följande perioder tjänstgjort vid museet och därvid sysslat med olika museiärenden: 12/1—26/1, 25/2—9/3, 29/6—4/7 samt 21/7—22/10.

Under året har ett flertal forskare uppehållit sig vid museet för studier av mera vetenskaplig karaktär. Bland dessa märkes i främsta rummet Dr Nghiêm Thâm från Saigon. Av Syd-Vietnams regering har han utsetts som chef för deras *Service des Monuments Historiques* vid *Institut National des Recherches Historiques du Viêt-Nam*. Hans uppgift var därför att i

främsta rummet förbereda sig till denna syssla genom studier av svensk museiteknik. Efter en sejour på en månad hos oss lämnade han vårt museum för att fortsätta sina studier vid museerna i Stockholm.

Vi har också haft besök av en annan lika långväga kollega, nämligen Dr. Moh. Amir Sutaarga från Museum, Djakarta. Med detta indonesiska museum har vi sedan årtal haft mycket goda förbindelser.

Museiväsendet är under utveckling även i länder, som ligger utanför den västerländska civilisationens ramar. Det är då självklart, att våra kolleger vid dessa museer i första hand vänder sig till etnograferna, som i allmänhet brukar ha någon kännedom om förhållandena i deras respektive hemländer.

En lista över de viktigaste studiebesöken under 1955 av huvudsakligen utländska forskare och specialister ter sig på följande sätt:

Prof. J. A. BARNES, London School of Economics, London; Dr. HENRY BJORNKOV, Northwestern University, Evanston, Ill.; Prof. ALFRED BÜHLER, Mus. f. Völkerk., Basel; Prof. GEORGES DAVY, Doyen de la Faculté des Lettres à la Sorbonne, Paris; Pastor OLLE ERICSSON, Mission Suédoise, Berberati, A. E. F.; Legationskanslist STELLAN FORSTING, Légation de Suède, Teheran; Skriftställaren Dr. V. R. HAYA DE LA TORRE, Lima; Länsbibliotekarie Fil. dr C. VILH. JACOBOWSKY, Skara; Generalkonsul SVEN KARELL, Lima; Fröken ANNE KROGSGÅRD, Århus Universitet, Århus; Dr DONALD S. MARSHALL, Peabody Museum of Salem, Mass.; Dr NGHIÊM THÂM, Saigon, Vietnam; Mr ROBERT REY, Inspecteur général des Musées en France, Paris; Miss RUSSELL-FERGUSON, London; En grupp från STICHTING CULTURELE SAMENWERKING, Amsterdam, under ledning av H. P. TERMATEN. I gruppen ingick bl. a. Dr MOH. AMIR SUTAARGA från Museum, Djakarta, Indonesien; Dr H. TISCHNER, Mus. f. Völkerk., Hamburg; Ambassadör CLAES WESTRING, Lima; Prof. KURT WILLVONSEDER, Salzburger Museum Carolino Augusteum, Salzburg och Prof. PAUL S. WINGERT, Columbia University, New York.

Följande artiklar gällande ämnet, museet och dess material har under 1955 publicerats av museets tjänstemän eller nära medarbetare:

Färg och väv. Utsparningsmetoder hos exotiska folk. 11 pp. Göteborg.

IZIKOWITZ, K. G.: *Rhythmical Aspects of Canella Life.* Anais do XXXI Congr. Internacional de Americanistas, pp. 195—209, São Paulo 1955.

- LINDHOLM, BRITT: *Trästatyetter i Baoulé*. Konstperspektiv, årg. 11:2, pp. 14—15, Göteborg 1955.
- RYDÉN, STIG: *A Basketry Technique from the Lake Titicaca Region*. Antiquity and Survival, No. 1, 1955, pp. 57—65, The Hague.
- WASSÉN, S. HENRY: En serie resebrev i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning från expeditionen 1955 under rubrikerna: *Till Andagoya* (15.3.); *Rekognoscering längs Tadocito* (29.3); *Indianliv och annat i Noanamá* (27.4.); *Adjö till Noanamá* (18.4.); *Åmålspojken som blev museichef i Colombia* (7.6.); *Giftgrodor och indianer i västliga Caldas* (2.7.). Göteborg.
- » » » *Kalejdoskop från en resa till Colombia*. Fallenius Kundtjänst, Nr 9, sept. 1955, pp. 1—4, Göteborg.
- » » » *El Museo Etnológico de Gotemburgo y la Cultura Kuna*. La Estrella de Panamá 24, 26 y 27 de Junio de 1955. Panamá, R. P.
- » » » *Algunos datos del comercio precolombino en Colombia*. Revista Colombiana de Antropología, Vol. IV, pp. 87—109, Bogotá.

KARL GUSTAV IZIKOWITZ